

Ihmissuhteet, seksi ja seksuaalisuus

Ihmissuhteet

Ihmissuhde tarkoittaa jonkin tyyppistä yhteyttä kahden tai useamman ihmisen välillä. Ihmissuhteiden onnistumiseen tarvitaan empatiaa.

Ihmissuhteiden synty ja ylläpito edellyttää vuorovaikutusta ja kommunikaatiota (ei välttämättä sanallista) yksilöiden välillä.

Ihmissuhteet voidaan jakaa muun muassa:

Perhesuhteisiin saman kotitalouden eli ruokakunnan jäsenyyden perusteella (tarkemmin ks. jäljessä).

Sukulaissuhteisiin, biologisen tai oikeudellisen sukulaisuuden perusteella.

Sukupuolisuhteisiin, seksuaalisväritteisen tai siihen tähtäävän kanssakäymisen (voi olla myös sinänsä seksitöntä) perusteella (mm. parisuhde, romanttinen- eli seurustelusuhde ja seksisuhde).

Ystävyysuhteisiin, muun kiintymyksen perusteella.

Työsuhteisiin, ammatillisten yhteyksien perusteella.

Naapuruussuhteisiin, asuinpaikan perusteella.

Tuttavuus, tuntemisen perusteella.

Perhesuhde tarkoittaa modernin käsityksen mukaan kaikkia samalla jääkaapilla käyviä eli yhdessä ruokansa hankkivia. Arkikielessä siihen voidaan kuitenkin lukea mukaan kaikki biologisessa tai laillisessa vanhempi-lapsi ja sisarus suhteissa joskus toisiinsa olleet silloinkin kun henkilöt eivät välttämättä koskaan ole käyneet samalla jääkaapilla.

Perheeseen kuuluvat mm. äiti-, isä-, sisar-, veli-, tytär- ja poikapuolet, ottolapset, -vanhemmat ja -sisarukset sekä kasvattilapset, -vanhemmat ja -sisarukset. Kaikki perheen jäsenet eivät ole välttämättä biologisesti tai edes oikeudellisesti sukua keskenään. Edellä mainittu kuvaus koskee lähinnä ydinperhettä joka on länsimaisessa yhteiskunnassa pitkään ollut vallitseva muoto, vaikka nykyään väistymässä.

Seksi

Seksi on käsite, jolla tarkoitetaan nykysuomessa ennen kaikkea ihmisen sukupuolista kanssakäymistä ja sukupuolielämää, mutta sanalla tarkoitetaan myös sukupuolielämän kuvausta taiteessa ja viihteessä esitettynä, sekä sukupuolista vetovoimaa. Tätä sanaa, kuten muitakin sukupuolen ja seksuaalisuuden käsitteitä tulkitaan jossakin määrin eri tavoin eri maissa, kielissä ja kulttuureissa, joten artikkelissa pitäydytään suomenkieliseen tulkintaan. Seksi on toimintaa, joka tuottaa sukupuolista nautintoa. Seksi eli seksikäyttäytyminen tai seksuaalinen toiminta on ihmisen fyysisen läheisyyden muoto, keino ilmaista seksuaalisuutta. Seksiä harjoitetaan lisääntymistarkoituksessa, mutta myös henkisen ja ruumiillisen läheisyyden ilmaisemiseksi, kiintymyksen ja ilon ilmauksena sekä viihteenä, jonka tavoitteena on mielihyvä ja seksuaalinen tyydytys. Seksuaalista halua pidetään yhtenä ihmisen käyttäytymisen perusmotiiveista.

Parisuhteessa

Pariseksin määrä on vähentynyt vuodesta 1971: suhteen parina ensimmäisenä vuotena pariseksi on keskimäärin enää 8 kertaa kuussa, 4 vuoden kohdalla 5,5 kertaa ja 30–39 vuotta kestäneen suhteen kohdalla enää 4 kertaa kuussa. Sooloseksin määrä parisuhteissa on lisääntynyt melkein vastaavasti viime vuosikymmeninä.

Sanan käyttöä

Sanan seksi taustalla on englanninkielinen käsite "sex appeal", joka käännettiin suomeksi seksi ja naisen seksuaalinen vetovoima. Alkuaan Hollywoodin elokuvamaailmasta kotoisin oleva ilmaus levisi yleiseen kielenkäyttöön 1930-luvulla ja samalla sen merkitys laajeni ominaisuudesta toimintaan ja käsittämään molemmat sukupuolet.

Seksuaalisuus

Seksuaalisuus eli sukupuolisuus tarkoittaa sitä, kuinka ihminen pyrkii tyydyttämään sukuviettiin perustuvia eroottisia tunteita. Eläimillä sukupuolista käyttäytymistä esiintyy lähinnä vain silloin kun hedelmöityminen on mahdollista, ja eläinten kosiskelu- ja parittelutoiminnot ovat vaistonvaraisia ja kiinteästi lajisidonnaisia. Ihmisten elämässä seksuaalisuudella ja sukupuolisuhteilla on tuntuvasti suurempi merkitys.

Seksuaalisia suuntautumisia:

aseksuaalisuus – seksuaalista vetoa toisiin henkilöihin ei koeta

biseksuaalisuus – seksuaalinen veto kohdistuu kahteen tai useampaan sukupuoleen

bi-curious – seksuaalinen veto kohdistuu useampaan sukupuoleen, mutta on vielä niin sanotusti kokeiluasteella

panseksuaalisuus – seksuaalinen veto kohdistuu ihmisiin sukupuolesta riippumatta

heteroseksuaalisuus – seksuaalinen veto kohdistuu ainoastaan vastakkaiseen sukupuoleen

homoseksuaalisuus – seksuaalinen veto kohdistuu ainoastaan samaan sukupuoleen

transsuuntautuneisuus - seksuaalinen veto kohdistuu erityisesti trans-ihmisiin

queeroseksuaalisuus – seksuaalista suuntautumista ei määritellä

polyseksuaalisuus - seksuaalinen veto kohdistuu itse määritellysti (esimerkiksi henkilö voi olla ihastunut pan-, homo- ja biseksuaaleihin)

demiseksuaalisuus - seksuaalinen veto kohdistuu vain todella läheiseen ihmiseen

Seksuaalinen suuntautuminen

Seksuaalinen suuntautuminen eli seksuaalinen orientaatio kuvaa mihin sukupuoleen yksilön romanttiset ja seksuaaliset tunteet suuntautuvat, sekä mikä yksilön kokema identiteetti on näiden tunteiden ja toimintojen pohjalta. Heteroseksuaalisuus kuvaa yksilön tuntemaa vetoa vastakkaiseen sukupuoleen, biseksuaalisuus yksilön tuntemaa vetoa omaan sukupuoleensa ja yhteen tai useampaan muuhun sukupuoleen ja homoseksuaalisuus yksilön tuntemaa vetoa omaan sukupuoleensa. Ppanseksuaalinen henkilö tuntee vetoa kaikkiin sukupuoliin. Joskus myös

aseksuaalisuutta pidetään yhtenä seksuaalisen suuntautumisen muotona, mutta tästä käsityksestä ei ole yksimielisyyttä.

